

1. Obiekt

789/1

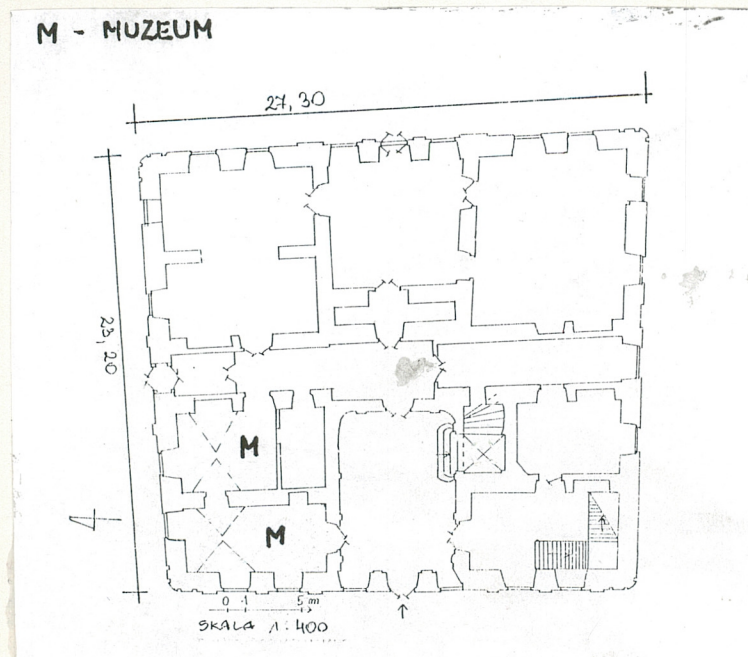
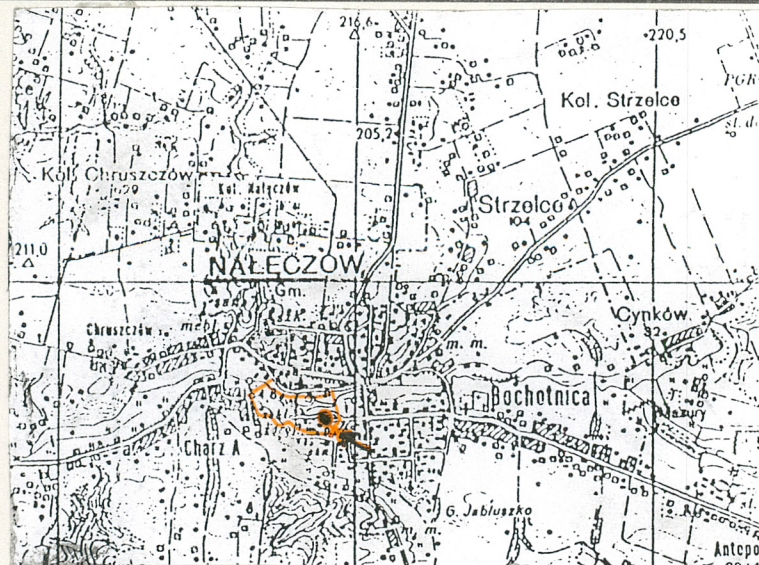
PAŁAC MAŁACHOWSKICH W ZESPOLE PAŁACOWO-ZDROJOWYM
OB. FUNKCJA KULTURALNO-ROZRYWKOWA

2. Czas powstania

1768-1773

3. Miejscowość

NAŁĘCZÓW

4. Adres

24-140 Nałęczów,
Al. St. Małachowskiego 3

nr hipoteczny

[redacted]

lub. ewid. gruntów

312/7

5. Przynależność administracyjna

województwo lubelskie

gmina Miasto Nałęczów

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Do 1772 r. Bochnica

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo lubelskie

powiat Puławy

8. Właściciel i jego adres

Zakład Lecznicy
„Uzdrowisko Nałęczów” S.A.
Nałęczów Al. Małachowskiego 5

9. Użytkownik i jego adres

W/w, Muzeum Bolesława Prusa,
Towarzystwo Przyjaciół Nałęczowa,
„Kawiarnia Pałacowa”

10. Rejestr zabytków

A / 257

14.03.1967

Nr

data

W 1751 roku Bochoćnicę nabył Stanisław Małachowski. Zamieszkał on z żoną Marianną z Potockich w starym pałacu-oficynie, a w 1767 roku przystąpił do budowy nowej rezydencji. Została ona wniesiona na miejscu dawnego Domu Pańskiego o czym świadczą zachowane in situ mury, wykorzystane w budowie nowej siedziby.

Pałac powstał wg. projektu Ferdynanda Naxa będącego współpracownikiem architekta królewskiego Dominika Merliniego. Został on wzniesiony jako piętrowa budowla z wysokim mansardowym dachem krytym gontem i latarnią pośrodku. Główne wejście znajdowało się w zachodniej elewacji, przez które wchodziło się do obszernej sieni z kamienną posadzką. Na piętro prowadziły reprezentacyjne schody. Wnętrza pałacu posiadały bogaty wystrój rzeźbiarski, który jest związany z warsztatem Sebastiana Zeisla z Puław.

Marianna Potocka, nie zamieszkała w nowym pałacu, gdyż zmarła w 1773 roku. Stanisław ożenił się ponownie lecz z drugą żoną szybko stracił fundusze i sprzedał majątek Antoniemu Małachowskiemu. Spadkobiercy Antoniego, żona Katarzyna z Działyńskich i syn Ludwik rozpoczynają historię uzdrowiska. Jako pierwsi udostępniają pałac gościom, korzystającym z właściwości wód nałęczowskich.

Czasy powstań narodowych i represje po nich są powodem regresu w dziejach rodzącego się kurortu. Jednak już lata 80-te XIX wieku przynoszą jego wielki rozwój. Rozpoczyna się „złoty okres” w dziejach uzdrowiska. Wszystkie istniejące budynki przebudowano, a główną ulicę przeniesiono poza teren zakładu.

c.d. na wkladce nr 1

Sytuacja- obiekt jest usytuowany na płaskim terenie w południowo wschodniej części uzdrowiska zlokalizowanego w południowo-zachodniej części miasta przy trasie Lublin Kazimierz. Na wschód od pałacu znajduje się brama główna, natomiast na zachód od niego usytuowana jest oficyna. Z pozostałych stron rozlega się park, przy czym od północy występuje spadek terenu tworzący łagodną skarpe z terenowymi schodami.

Materiał, konstrukcja, technika –

Ściany-występują fundamenty o zróżnicowanej głębokości. W narożniku południowo- zachodnim wykorzystano fragmenty starych murów. Ściany zewnętrzne i wewnętrzne pokryte tynkami, są wykonane z cegły i kamienia *złożonych zaprawą*. Pilastry w elewacji zewnętrznej wykonane z cegły, detale wyrobione w tynku.

Sklepienia i stropy- występują stropy płaskie i sklepienia kolebkowe z lunetami w pomieszczeniach muzeum oraz spłaszczone krzyżowe na półpiętrze reprezentacyjnej klatki schodowej.

Wieżba dachowa – drewniana o więzarach utworzonych z dwóch par równoległych krokwi połączonych jętką ze stolcami.

Pokrycie dachu - dach mansardowy z lukarnami, kryty blachą miedzianą.

Posadzki, podłogi – w hallu kamienna posadzka o układzie szachownicy w kolorze granatowym i ekri. Występują posadzki z lastryko i terrakoty, podłogi z dębowego parkietu, w sali balowej *dwubieguny parkiet o motywie rombu*.

Schody – współczesne w pd-zach narożu pałacu są betonowe, czterobiegowe z *próźniq* i balustradą z tralek. Stopnie schodów wykonane z drewnianej okładziny. W hallu znajdują się drewniane schody dwubiegowe o masywnych zaokrąglonych stopniach i drugim biegu na rzucie wycinka koła.

Otwory – prostokątne, występują drzwi przeważnie płycinowe. Na piętrze stolarka oryginalna ze złoceńiami. Okna dwuskrzydłowe polskie, kwaterowe w przyziemiu sześciopolewe a w drugiej kondygnacji ośmiopolewe.

Rzut-pałac założony na rzucie nieregularnego czworokąta zbliżonego do kwadratu o zaokrąglonych narożach. Od wschodu przylega do obiektu taras na całej szerokości elewacji.

c.d. na wkladce nr 1

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
7272 m ³	1786 m ²	Rezydencja	Funkcja kulturalno-rozrywkowa
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) W latach 1957-1961 przeprowadzono rekonstrukcję pałacu. W 1980 roku po awarii dachu zmieniono jego pokrycie na blachę miedzianą.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Fundamenty i ściany zewnętrzne w stanie dobrym. Ściany wewnętrzne na piętrze w niektórych pomieszczeniach posiadają spękania, zawilgocenia i zacieki. Sklepienia parteru w dobrym a na piętrze w złym stanie - mają zacieki i zawilgocenia. Stropy piętra mogą posiadać przegniłe belki po zalaniu przy awarii dachu. Konstrukcja dachu i pokrycie w stanie dobrym. Wyposażenie w postaci zabytkowej boazerii i stolarki wewnętrznej na piętrze ma liczne ubytki i zniszczenia. Zawilgocenia i spękania występują w stiukowych dekoracjach wschodnich pokoi reprezentacyjnego piętra.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Natychmiastowej interwencji wymagają zalane fragmenty stropów i ścian. Renowacji wymagają unikalne boazerie i stolarka we wnętrzu na pierwszym piętrze.			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

WAPL Ks. Gr. Lub. sygn. 158/21316 s. 564
WAPL Ks. Gr. Lub. sygn. 160/21318 s. 287

22. Bibliografia

Mącik E., Pałac Małachowskich , inwentaryzacja architektoniczna-konserwatorska, T 1-4, Lublin 1984 , w pos. WOSOZ Lublin.

Mińska E., Pałac Małachowskich , dokumentacja naukowo-historyczna, T 1-2, Lublin 1984, w pos. WOSOZ Lublin.

Jaruga R., Projekt przebudowy pałacu , odrys z kopii z 1878 roku, 1960 r., w pos. WOSOZ Lublin.

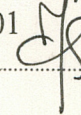
Bielecki R.. z zespołem , Boazerie i sztukaterie w Pałacu Małachowskich , dokumentacja prac konserwatorskich , Lublin 1960 , w pos. WOSOZ Lublin.
Tarka M., Dzieje Nałęczowa , Nałęczów 1989.

Red. J. Góra, M. Mironowicz-Panek, A. Olkiewicz, Uzdrawisko Nałęczów-przewodnik, Nałęczów 1998.

Nałęczów, zakład wód mineralnych żelazistych i hydroterapii , Warszawa 1882, w pos. J. Góra.

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

mgr Jadwiga Chmielewska	V-IX . 2001	
tekst	imię, nazwisko, data, podpis	
mgr Jadwiga Chmielewska	V-IX . 2001	
plany, rysunki	imię, nazwisko, data, podpis	
mgr Jadwiga Chmielewska	V-IX . 2001	
zdjęcia fotogr.	imię, nazwisko, data, podpis	
WOSOZ Lublin		
miejsce przechowywania negatywów		

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

Wkładki nr 1- 7

1. Miejscowość.	NAŁĘCZÓW	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W ZESPOLE	Tekst
3. Województwo	Lubelskie	PAŁACOWO-ZDROJOWYM	

c.d. pkt. 12

Około 1882 roku restaurację przeniesiono na parter a na piętrze wyodrębniono mieszkalne „pokoje książęce”. Elewacja zachodnia posiadała krytą galerię porośłą dzikim winem, natomiast do elewacji wschodniej dobudowano taras.

Lata drugiej wojny światowej były bardzo niekorzystne dla pałacu. Został on zajęty i zdewastowany przez Niemców.

W latach 1957- 1961 przeprowadzono restaurację pałacu przy współpracy prof. W. Tatarkiewicza. Zlikwidowano wtedy wtórnie nadbudowane drugie piętro, wieżę, przybudówkę kuchenną i taras. Przeglęnięte belki stropów wzmocniono końcówkami stalowymi a na pierwszym piętrze zastosowano wieniec żelbetowy. W południowo-zachodnim narożu pałacu wybudowano klatkę schodową. Zmianom uległ wygląd elewacji, którym przywrócono pierwotny wygląd. Zrekonstruowano fronton fasady, i odtworzono attykę we wschodniej elewacji. Prace we wnętrzach miały szeroki zakres, łącznie z wymianą dużych partii tynków w wielu pomieszczeniach. W parterze prawie w całości wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Pałac odzyskał swój XVIII-wieczny charakter.

Pałac Małachowskich jest najcenniejszym obiektem na terenie uzdrowiska, który reprezentuje połączenie dwóch przenikających się stylów: klasycyzmu i baroku.

Jest unikalnym zabytkiem o bardzo bogatym oryginalnym wyposażeniu nie tylko w zakresie detali architektonicznych ale również w zabytki ruchome: zegary, meble, obrazy, żyrandole, kinkiety. Perłą rezydencji Małachowskich jest najokazalsza sala balowa posiadająca pierwotne sztukaterie liczące sobie ok. 220 lat.

c.d. pkt. 13

c.d. otwory- drzwi w parterze płycinowe z dekoracyjnymi płycinami, płycinowe z przeszklonymi kwaterami oraz współczesne z płyty. Na piętrze we wnętrzu występuje oryginalna stolarka drzwiowa zdobiona złoceniami i płycinami o motywie prostokątów z wygiętymi lub wklęsłymi dekoracyjnie krótszymi bokami. Wnęki drzwiowe obudowane boazerią o dekoracji analogicznej do skrzydeł. Występują drzwi dwuskrzydłowe. W pomieszczeniu narożnym południowo-wschodnim od strony pokoju drzwi są jedno- a od drugiej strony dwuskrzydłowe.

c.d. rzut - układ wnętrza parteru jest dwutraktowy, trójdzielny z wąskim korytarzem przedzielającym trakty. Na piętrze wieńcowy, część pomieszczeń tworzy amfiladę.

Bryła-pałac jest jednopiętrowy, niepodpiwniczony, kryty mansardowym dachem z lukarnami i przeszkloną latarnią.

Elewacje-wszystkie elewacje o ujednoliconej dekoracji i ciepłej jasno-żółtej barwie, są one otynkowane, dwukondygnacyjne przy czym piętro jest nieco wyższe od kondygnacji przyziemnej. Podziały poziome wyznaczają: u dołu niski cokół nieznacznie wystający przed lico ścian, międzykondygnacyjny gzyms kordonowy a u góry rozbudowany gzyms wieńczący. Podziały wertykalne elewacji o zaokrąglonych narożach wyznaczają pseudopilastry boniowane w parterze. Okna w układzie symetrycznym.

c.d. na odwrocie

mgr Jadwiga Chmielewska V-IX. 2001

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko, data)

WOSOZ Lublin

Miejsce przechowywania negatywów:

-elewacja frontowa- siedmioosiowa z pozornym ryzalitem obejmującym trzy środkowe osie i zdwojonymi pilastrami w narożach. Otwory ujęte są w prostokątne uskokowe obramienia. Okna mają też profilowane podokienniki. Okna w ryzalicie na pierwszym piętrze mają dekoracyjne zwieńczenia w postaci girland z liści i kwiatów z maszkaronem w środkowym i palmetami w bocznych oknach. Pseudoryzalit jest zakończony u góry szczytem o zarysie łuku odcinkowego, ozdobiony jest gzymsem i flankowany wazonami z motywem girlandy. Szczyt wieńczy rzeźbiarska dekoracja z piaskowca przedstawiająca tarcze herbowe Potockich i Małachowskich spowite girlandą z kwiatów i liści, które są podtrzymywane przez dwa putta.

-elewacja wschodnia- również siedmioosiowa z wejściem usytuowanym na osi. Podział pionowy i poziomy elewacji jest zbliżony do występującego w fasadzie. Część środkowa wyodrębniona dwoma parami gładkich pilastrów, jest zwieńczona attyką z czterema wazonami i dużym owalnym okulesem w profilowanym obramieniu usytuowanym na osi.

-elewacja północna- pięćosiowa z balkonem w drugiej kondygnacji usytuowanym na osi. Jest on wsparty na dekoracyjnych konsolach z motywem meandra i woluty.

-elewacja południowa- sześćosiowa z dwoma zamurowanymi oknami w parterze.

Wnętrze-

Pomieszczenia parteru:

-sień – dostępna jest przez główne wejście fasady. Ściany o zaokrąglonych narożach są podzielone płaskimi pseudopilastrami i zwieńczone profilowanym gzymsem. Głowice pseudopilastrów stanowią wychodzące z gzymsu kwiatony złożone ze stylizowanych liści akantu i kampanuli.

Strop obiega profilowana rama a w jego centralnej części znajduje się rozeta z motywem wstęgi, liści akantu i kampanuli. Supraporty z dekoracją ze stiuku o motywach panoplii, kołczanów, strzał i pochodni w oprawie ornamentów roślinnych. W sieni znajduje się lustro o wysokości całej ściany w masywnej profilowanej ramie.

-pomieszczenia wschodniej części- mieszczące kawiarnię. We wszystkich trzech pomieszczeniach występuje profilowany gzyms wieńczący. Natomiast w dwóch t.j. północno-wschodnim i środkowym w centralnych częściach sufitów występują dwustrefowe rozety ze stiuku. Środkowe tondo o motywie liści i owoców winnego grona a zewnętrzny krąg ze stylizowanych liści akantu.

Pomieszczenia na piętrze :

-sala balowa w północno-zachodniej części pałacu – naroża sali są zaokrąglone a ściany o podzielone płaskimi pseudopilastrami pomiędzy którymi znajdują się prostokątne płycin obwiedzione listwą o wklęsłej lub wypukłej dekoracyjnie linii krótszych boków. W płycinach występują motywy roślinne i muzyczne zawieszone na kokardach przecigniętych przez antaby. Nad otworami zamkniętymi półkoliście znajdują się supraporty a w zwieńczeniu glifów kwiatony. Ściany wieńczy gzyms ponad którym występuje stiukowa dekoracja płaskiego stropu. Na osi ściany wschodniej znajduje się ryzalit mieszczący kominek, ponad którym znajduje się medalion przedstawiający kuźnię Hefajstosa z obramieniem roślinno-kwiatowym. Nad nim palmeta flankowana przez dwa orły. Powyżej gzymsu gierowany i półkoliście wygięty a na osi wygięcia szyszak z orło-jaszczórem. Głowice pseudopilastrów stanowią stiukowe dekoracje maszkaronów z motywem girland. W medalionach głowy męskie o typie antycznym. Na ścianie zachodniej medalion z przedstawieniem tematu puszka Pandory. Strop z rozetą i wstęgami o motywach roślinnych.

Wspomniany kominek ma gierowany i profilowany blat i podblacie. Naroża dekorowane aegikranionami a pośrodku medalion z profilem głowy męskiej. Ścianki boczne kanelowane zdobione są motywem wolicz oczu rozetek i perełek.

-pokój północny, przylegający od wschodu do sali balowej – u dołu występuje boazeria o 1/5 wysokości ściany z motywem profilowanych prostokątów. Nad drzwiami supraporty dekorowane medalionami z parami profili głów męskich: Mickiewicza i Słowackiego, Kaczkowskiego i Fredry, Siemiradzkiego i Moniuszki oraz Kopernika i Staszica. We wnęce zachodniego okna zachowała się polichromia. Ściany obiega profilowany gzyms a ponad nim występuje gładka faseta w górnej części zawarta profilowaną listwą obiegającą strop. Pośrodku sufitu dwustrefowa rozeta analogiczna do występujących w pomieszczeniach wschodnich parteru.

1. Miejscowość. NAŁĘCZÓW	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W ZESPOLE	Tekst
3. Województwo Lubelskie	PAŁACOWO-ZDROJOWYM	

c.d. z wkładki nr 1

-pokoik narożny północno-wschodni – jedyną dekorację architektoniczną stanowi profilowany gzyms.

-pomieszczenia części wschodniej- są to cztery pokoje usytuowane na południe od opisanego powyżej. Występuje w nich drewniana boazeria o motywie prostokątów, gzyms obiegający ściany, gładkie fasety i listwy obiegające stropy. W każdym pomieszczeniu znajduje się rzeźbiony kominek z lustrem usytuowanym ponad nim. Nad drzwiami i kominkami znajdują się supraporty z palmetami, motywem panoplii oraz wazonami kwiatów i owoców. W pomieszczeniu wschodnim usytuowanym na osi pałacu występuje dwustrefowa rozeta analogiczna do opisanych w parterze.

-pomieszczenie części południowej- znajduje się na zachód od narożnego pokoju części wschodniej jest opisane na planie połowy elipsy. Pierwotnie mieściła się tu jadalnia. Ścianę północną i wschodnią obiega u dołu boazeria analogiczna do opisanej poprzednio. Natomiast ściana południowa i zachodnia są zdobione boazerią na całej wysokości ścian. Między oknami znajduje się lustro w profilowanej ramie z motywem muszli. Ponad nim supraporta z koszem owoców. Na ścianie zachodniej supraporta z ptakami na skale, druga obecnie pusta pierwotnie mieściła obraz. Na północnym łuku ściany zachodniej znajduje się ryzalit z kominkiem, lustrem i supraportą z profilem głowy męskiej. Ściany górą obiega profilowany gzyms a ponad nim faseta zamknięta profilowaną listwą. Rozeta stropu analogiczna do opisanych powyżej.

-pokój zachodni- przylegający od południa do sali balowej. W ścianie północnej znajduje się ryzalit z kominkiem, lustrem i supraportą. Ściany u góry obiega profilowany gzyms.

Wyposażenie-bardzo bogate oryginalne wyposażenie wnętrz, które stanowią m.in.: boazerie ze złoceniami i unikalna stolarka na piętrze, duże lustro w sieni parteru, supraporty, rzeźbione kominki, żyrandole, meble, obrazy.

Instalacje- c.o., wodno-kanalizacyjna, elektryczna.

mgr Jadwiga Chmielewska V-IX. 2001

Wkładkę złożył:
(imię, nazwisko, data)

WOSZ Lublin

Miejsce przechowywania negatywów:

1. Miejscowość	NAŁĘCZÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W	Zdjęcia, plan sytuacyjny
3. Powiat	Puławy	ZESPOLE PAŁACOWO-ZDROJOWYM	
4. Województwo	Lubelskie		

ELEWACJA WSCHODNIA

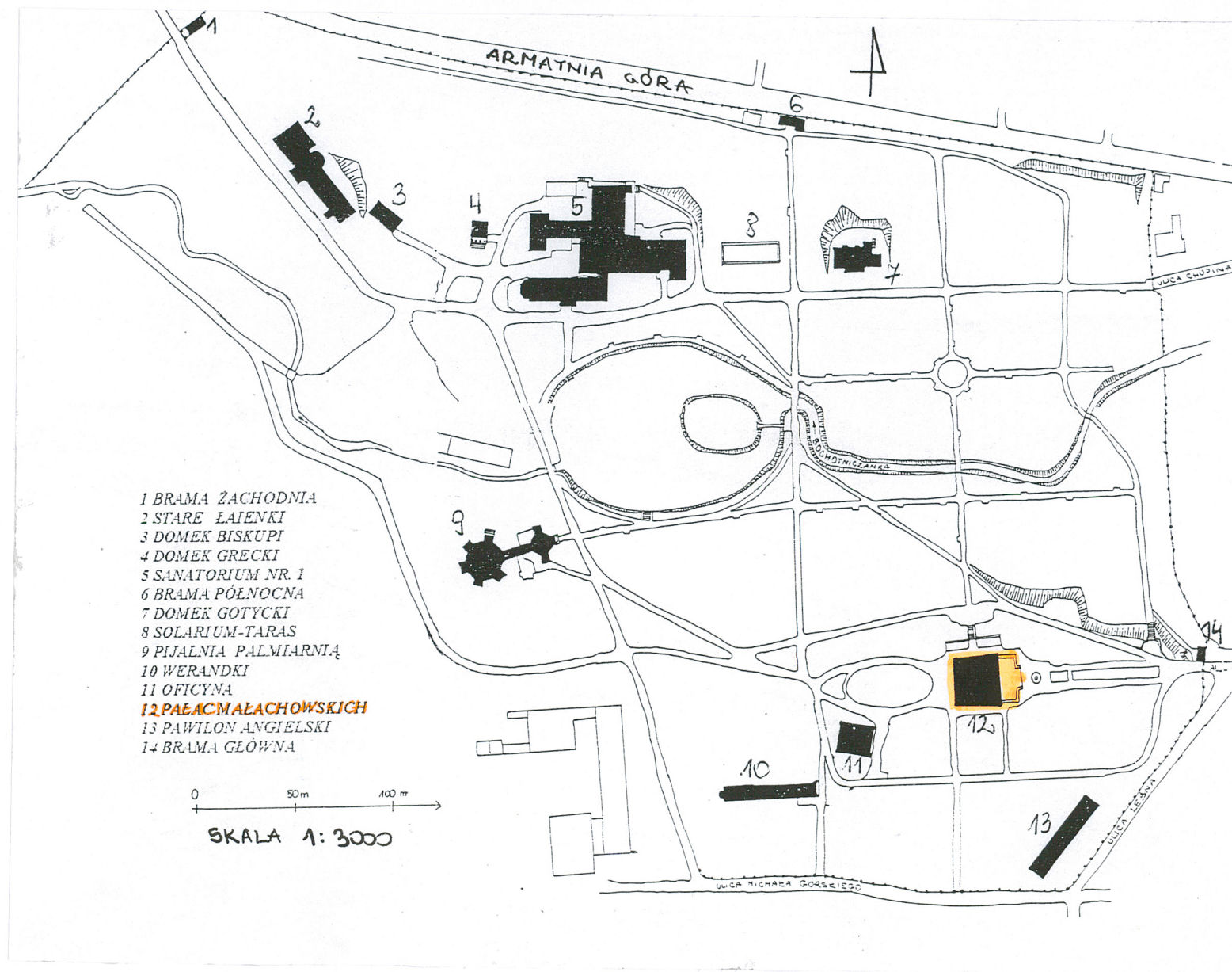
ELEWACJA POŁUDNIOWA

ELEWACJA PÓŁNOCNA

mgr Jadwiga Chmielewska V-IX . 2001

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)Miejsce przechowywania negatywów
WOSOZ Lublin

1. Miejscowość	NAŁĘCZÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W	Zdjęcia
3. Powiat	Puławy	ZESPOLE PAŁACOWO-ZDROJOWYM	
4. Województwo	Lubelskie		

ELEWACJA WSCHODNIA
WEJŚCIE

FASADA-WEJŚCIE

ELEWACJA PÓŁNOCNA
BALKONIK

Wkładkę założył: mgr Jadwiga Chmielewska V-IX . 2001
(imię, nazwisko, data)
Miejsce przechowywania negatywów WOSOZ Lublin

ELEWACJA WSCHODNIA
ATTYKA

ATTYKA-FRAGMENT

ATTYKA-FRAGMENT

1. Miejscowość	NAŁĘCZÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W	Zdjęcia
3. Powiat	Puławy	ZESPOLE PAŁACOWO-ZDROJOWYM	
4. Województwo	Lubelskie		

FASADA- FRONTON

FASADA- OKNA RYZALITU

FASADA -
OKNO ŚRODKOWE RYZALITU

Wkładkę założył: mgr Jadwiga Chmielewska V-IX . 2001
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów WOSOZ Lublin

SIEN'- LUSTRO

SIEN'- SCHODY

SCHODY WSPÓŁCZESNE

1. Miejscowość	NAŁĘCZÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W	Zdjęcia
3. Powiat	Puławy	ZESPOLE PAŁACOWO-ZDROJOWYM	
4. Województwo	Lubelskie		

POLICHROMIA

POLICHROMIA FRAGMENT

mgr Jadwiga Chmielewska V-IX . 2001

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko, data)

WOSOZ Lublin

Miejsce przechowywania negatywów

1. Miejscowość	NAŁĘCZÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W	Zdjęcia – kominki w pomieszczeniach na
3. Powiat	Puławy	ZESPOLE PAŁACOWO-ZDROJOWYM	piętrze
4. Województwo	Lubelskie		

mgr Jadwiga Chmielewska V-IX . 2001

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko, data)
WOSOZ Lublin

Miejsce przechowywania negatywów

1. Miejscowość	NAŁĘCZÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Nałęczów	PAŁAC MAŁACHOWSKICH W	Zdjęcia
3. Powiat	Puławy	ZESPOLE PAŁACOWO-ZDROJOWYM	
4. Województwo	Lubelskie		

PIĘTRO PAŁACU – STOLARKA WE WNĘTRZACH I BOAZERIE

mgr Jadwiga Chmielewska V-IX . 2001

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko, data)

WOSOZ Lublin

Miejsce przechowywania negatywów

PARTER , CZĘŚĆ PN- ZACH - SKLEPIENIA KOLEBKOWE